

Stanisław Rymar

25-lecie powstania Ośrodka Badawczego Adwokatury

Palestra 42/11-12(491-492), 96-98

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanisław Rymar

25-lecie powstania Ośrodka Badawczego Adwokatury

Znając tradycje polskiej adwokatury – od wzmianek w Kronikach Długosza, poprzez Statut Wiślicki z 1347 r., pierwszy akt prawny mówiący o adwokaturze, przez dekret w sprawie statutu tymczasowego palestry Państwa Polskiego z 1918 r., do obecnie obowiązującej ustawy o adwokaturze z 1982 r., znając nazwiska adwokatów będących równocześnie wybitnymi postaciami w licznych dziedzinach życia społecznego, politycznego i kulturalnego, z których wymienić można choćby Edwarda Grabowskiego i Hermana Liebermana – polityków, Jana Brzechwę i Karola Bunscha – pisarzy, Henryka Krajewskiego i Cyryla Ratajskiego – działaczy niepodległościowych i wreszcie Szymona Askenazego i Stanisława Janczewskiego – naukowców, nie wspominając współczesnych, można śmiało postawić tezę, że Ośrodek Badawczy Adwokatury musiał powstać, aby utrwać i rozwijać ten dorobek Polskiej Adwokatury.

Pierwszą znaną, konkretną wypowiedzią o potrzebie stworzenia takiej placówki jest referat adwokata Adolfa Suligowskiego – jednego z najwybitniejszych przedstawicieli zawodu w okresie międzywojennym – wygłoszony na IV Zjeździe Adwokatów w 1928 r., w którym zaproponował „...założenie w War-

szawie pewnego rodzaju Archiwum Adwokatury...” i skonkretyzował cele, jakie winno realizować.

Po II wojnie światowej pierwszy podjął ten temat adw. dr Roman Łyczywek. Znalazł grono energicznych i znaczących w środowisku kolegów, jak Witold Bayer, Kazimierz Buchała, Maciej Dubois, Stanisław Garlicki, Kazimierz Łojewski, Edmund Mazur, Jerzy Milewski i Władysław Pociąg, dzięki czemu 14 stycznia 1973 r. NRA powołała przy Naczelnej Radzie Adwokackiej Ośrodek Badawczy Adwokatury.

Z grona tych adwokatów najsilniej i całym sercem zaangażował się w tworzenie Ośrodka Witold Bayer, który resztę swego życia (zmarł w 1992 r.) poświęcił tej idei. Był dyrektorem, a następnie Prezesem Rady Naukowej Ośrodka. W uznaniu zasług Witolda Bayera Naczelna Rada Adwokacka nadała Ośrodkowi Jego imię.

Nie można przecenić dotychczasowych osiągnięć Ośrodka we wszystkich jego, jakże szerokich, zakresach działalności – od sesji naukowych takich jak „Adwokatura polska w latach 1939–1945” i „Adwokatura polska w służbie nauki prawa” poczynsz, poprzez organizowanie szkoleń i sympozjów doskonalących znajomość prawa wśród adwokatów,

przez opracowywanie kartoteki orzecznictwa SN, prowadzenie studium wymowy sądowej na Uniwersytecie Warszawskim i kilku innych uczelniach w kraju, przez konkursy literackie oraz konkursy na prace z zakresu prawa karnego i innych dziedzin prawa, przez konkursy krasomówcze dla aplikantów adwokackich, wydawanie Rocznika OBA i wielu dziesiątek pozycji książkowych i broszur z dziedziny prawa, etyki, historii i literatury, wśród których to wydawnictw szczególną uwagę zatrzymać należy na Słowniku Bibliograficznym Adwokatów Polskich i „Palestrze Literackiej”, na popieraniu uprawiania pozazawodowych zainteresowań adwokatów plastyków, miłośników książek, pisarzy, muzyków i zainicjowania zawodów sportowych w tenisie i narciarstwie, a także rajdów pieszych biegów przełajowych oraz rejsów żeglarskich skończywszy.

Wyodrębnione działy Ośrodka: Biblioteka Adwokatury i Muzeum Adwokatury wymagają osobnego omówienia.

Ten bogaty dorobek jest dziełem wielu mądrych, pracowitych i utalentowanych adwokatów, takich jak już wspomniani wcześniej, a także m.in. Wiesław Łukawski, Henryk Pieliński, Olgierd Missuna, Alfred Dreszer, Miron Kołakowski, Jerzy Piosicki, Jadwiga Rutkowska, Karol Pędowski, Kazimierz Ostrowski, Juliusz Leszczyński, Stanisław Hęćka...

Głębokie przemiany gospodarcze ostatnich lat postawiły przed osobami kierującymi pracami Ośrodka ambitne zadanie stworzenia warunków adwokatom chcącym dostosować swoje kwalifikacje do nowych wymogów rynku usług prawnych. Już w lutym 1988 r. powstało w Ośrodku Informatyczne Cent-

rum Komputerowe, a bazę danych opracowano wspólnie z Ośrodkiem Informatyki Kancelarii Sejmu.

W 1989 r. odbył się pierwszy cykl szkoleń z zakresu prawa gospodarczego, podatkowego, finansowego i marketingu. Do Biblioteki zaczęły napływać książki i wydawnictwa periodyczne z zagranicy w szczególności w zakresie prawa europejskiego.

W 1993 r. Ośrodek przyjął do swej siedziby Fundację Adwokatury Polskiej, z którą wspólnie realizuje zarówno te zadania, które już uprzednio były jego celem, jak i nowe, związane z dynamicznym rozwojem gospodarczym Polski. W wyniku tej współpracy powstało Centrum Mediacji i Stały Sąd Polubowny a także założone wspólnie z ZPP i OIRP Centrum Prawa Gospodarczego.

Na obecnej działalności Ośrodka wyrażne piętno wywiera właśnie współpraca z Centrum, któremu Ośrodek także udzielił siedziby. Dla adwokatów stała się dzięki temu dostępna bogata biblioteka prawnicza amerykańska, możliwość korzystania ze szkoleń zawodowych prowadzonych przez polskich i zagranicznych wykładowców oraz najnowsze urządzenia techniki komputerowej z dostępem do światowej bazy danych LEXIS. Okręgowe Rady Adwokackie korzystają ze wszystkich materiałów seminaryjnych i innych opracowań Ośrodka otrzymywanych bezpłatnie każdego roku w ramach Rocznika OBA.

Współdziałanie Ośrodka z tymi instytucjami nie byłoby możliwe, gdyby nie włączenie się w ostatnim czasie do pracy kilku bardzo zdolnych młodszych adwokatów z Ksawerym Łukawskim, Sławomirem Ciemnym, Robertem Małeckim

i Jakubem Jacyną na czele oraz powierzenie stanowiska sekretarza Ośrodka, o kluczowym znaczeniu dla jego sprawnego funkcjonowania, pani mec. Krysytynie Sajna.

Z ostatnich dokonań Ośrodka wspomnieć należy o przygotowaniu i uruchomieniu w Internecie strony o Adwokaturze, co było możliwe dzięki inicjatywie i wydatnej pomocy kol. Jerzego Naumanna.